

Stanowisko Komitetu Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN w sprawie przerwania kadencji Państwowej Rady Ochrony Przyrody

Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN wyraża głębokie zaniepokojenie odwołaniem przez ministra środowiska Jana Szyszke większości składu Państwowej Rady Ochrony Przyrody (PROP). Decyzję tę uzasadniono opóźnieniami w wydawaniu opinii związanych z wypełnianiem postanowień konwencji waszyngtońskiej (CITES) oraz niekonsultowaniem stanowiska Rady z ministrem środowiska w sprawie Puszczy Białowieskiej. W świetle wyjaśnień Rady, odpowiedzialność za zaległości w wydawaniu opinii CITES leży po stronie ministerstwa, które zaprzestało finansowania działań komisji CITES. W kwestii Puszczy Białowieskiej, minister przekroczył swoje uprawnienia żądając od Rady skonsultowania z nim jej stanowiska.

Nieusuwalność członków Państwowej Rady Ochrony Przyrody w trakcie kadencji stanowiła fundament niezależności Rady, zabezpieczając ją w dużym stopniu przed naciskami politycznymi. Różnorodność instytucji naukowych i dyscyplin badawczych reprezentowanych dotychczas przez jej członków sprawiała, że opinie Rady odzwierciedlały konsensus środowiska naukowego, niezwykle istotny przy podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony narodowego dobra, jakim są zasoby przyrody. PROP wielokrotnie negatywnie opiniowała szkodliwe dla przyrody projekty i plany, bez względu na opcję polityczną aktualnej władzy. Dotyczy to także jej stanowiska w sprawie ochrony Puszczy Białowieskiej, która jest unikatowym obiektem przyrodniczym w skali międzynarodowej, wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Nie jesteśmy jej właścicielami, ale kustoszami.

W wyniku ostatniej nowelizacji ustawy o ochronie przyrody minister środowiska zyskał możliwość odwołania członków Państwowej Rady Ochrony Przyrody, a zatem dowolnej zmiany jej składu. Odwołując niewygodne osoby, pozbawił Radę autonomii, a także powagi i zaufania, jakie budowała przez wiele lat swoimi niezależnymi decyzjami. Jego zapowiedź, że nowa Rada ma „efektywnie pracować na rzecz użytkowania zasobów przyrodniczych”, stoi w sprzeczności z samą nazwą Rady, a przede wszystkim z zadaniami, jakie określa ustawa o ochronie przyrody. Przerwanie kadencji poprzedniej Rady oraz tryb powołania części członków nowej może sugerować, że oczekuje się od niej decyzji, które będą bardziej respektowały interesy gospodarcze i polityczne, tak centralne, jak i lokalne, niż chroniły dobro ogólnonarodowe, jakim jest przyroda.

W imieniu Komitetu Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN

prof. dr hab. Krzysztof Spalik
przewodniczący Komitetu

Warszawa, dn. 23 maja 2016 r.

Do wiadomości:

Beata Szydło, prezes Rady Ministrów

Prof. dr hab. Jan Szyszko, minister środowiska

Przewodniczący i wiceprzewodniczący Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Przewodniczący i wiceprzewodniczący Senackiej Komisji Środowiska

Prezes Polskiej Akademii Nauk

Prezes Polskiej Akademii Umiejętności